

TRANSPORDIAMET

OÜ Pajaka Puit
info@pajakapuit.ee
Järveotsa
78248, Pajaka küla, Märjamaa vald
Rapla maakond

Meie 12.02.2024 nr 4-1/24/82-1

ETTEKIRJUTUS

RESOLUTSIOON: Korrakaitseaduse (edaspidi KorS) § 28 lõike 1, liiklusseaduse (edaspidi LS) § 7² lõike 1 ja 3, ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 70 lõike 2 punkti 1 ja 6, § 130 lõike 6 punkti 1 alusel teeb Transpordiamet Pajaka Puit OÜ-le, registrikoodiga 10614341, täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada Lääne maakonnas, Lääne-Nigula vallas, Tusari külas, riigitee nr 11230 Harju-Risti – Riguldi – Võntküla tee km 34,35-34,46, teest vasakul, riigitee kaitsevööndis omavoliline metsamaterjalide ladustamine s.o EhS § 70 lg 2 punktide 1 ja 6 rikkumine. Selleks teiselada riigitee kõrvale ladustatud metsamaterjalid teise asukohta selliselt, et laadimistööd (sh metsamaterjalidest hakkepuidu valmistamine) toimuks väljapool riigiteed ja riigi transpordimaad ning riigitee ja ümberladustatud metsamaterjali vahele jääks vähemalt 20 meetrit.
2. Hoiduda riigitee nr 11230 Harju-Risti – Riguldi – Võntküla tee km 34,35-34,46 liiklusväliseks otstarbeks kasutamisest s.t mitte kasutada riigiteed omavoliliselt ladustatud metsamaterjalide laadimiseks ja hakkepuidu valmistamiseks;

Määrame ettekirjutuse punkti 1 täitmise (s.o metsamaterjalide teisaldamise) tähtajaks **7 ööpäeva s.o 20.02.2024**; Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks kuupäevaks Transpordiameti e-posti aadressile info@transpordiamet.ee.

Määrame ettekirjutuse punkti 2 täitmise (s.o hoiduda riigitee loata liiklusväliseks tegevuseks kasutamisest) tähtajaks: **kuni metsamaterjalide ladustamise lõpuni** riigitee nr 11230 Harju-Risti – Riguldi – Võntküla tee km 34,35-34,46 tee kaitsevööndis.

SUNNIRAHA HOIATUS:

EhS § 133 kohaselt võib haldusorgan ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär juriidilisele isikule on 450 000 eurot.

Ettekirjutuse tähtjaks täitmata jätmisel määrab Transpordiamet ettekirjutuse adressaadile EhS § 133 alusel sunniraha järgmiselt:

1. Ettekirjutuse punkti 1 täitmata jätmise korral (s.t tähtjaks metsamaterjalide teisaldamata jätmisel) – **sunniraha 4500 eurot;**
2. Ettekirjutuse punkti 2 täitmata jätmise korral (s.t riigitee loata liiklusväliseks otstarbeks kasutamisel sh teelt metsamaterjali laadimine ja hakkepuidu valmistamine) - **sunniraha 3500 eurot iga eiramise juhtumi korral.**

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtjaks, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtjaks, rakendatakse sunniraha nõue, mille maksmata jätmisel edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesolevat haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul selle teatavaks tegemisest alates vaide esitamisega Transpordiametile (info@transpordiamet.ee, Valge 4, 11413 Tallinn) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

1. Faktilised asjaolud

- 1.1. Pajaka Puit OÜ esitas Transpordiameti teehoolde lepingupartnerile Warren Safety OÜ 22.01.2024 riigitee nr 11230 Harju-Risti - Riguldi - Võntküla km 34,4-34,5 piirkonda tee kõrvale metsamaterjali ladustamise loa taotluse koos planeeritava ladustamise asukoha skeemi joonisega.
- 1.2. Tulenevalt Transpordiameti ja teehooldaja Warren Safety OÜ vahel sõlmitud korrashoiulepingust p 9.3, korraldab riigiteede teehooldaja metsavedajatele metsamaterjali ladustamise ja vahelaost väljaveo kooskõlastamise ja loa tee maa-alal ja tee kaitsevööndis, lähtudes Lepingu Lisa 10 „Metsamaterjalide teeäärsetele aladele ladustamise kord“ põhimõtetest.
- 1.3. 25.01.2024 vastas Transpordiameti teehoolde lepingupartner Warren Safety OÜ taotluse esitajale Pajaka Puit OÜ, tulenevalt Warren Safety OÜ samas kirjas selgitatud põhjendustest, et Warren Safety OÜ ei väljasta sellesse asukohta riigitee kõrvale metsamaterjali ladustamiseks ja laadimiseks luba.
- 1.4. 25.01.2024 teavitas Pajaka Puit OÜ esindaja Warren Safety OÜ-d muuhulgas, et riigitee kõrvale ladustatud raidmed jäävad sinna seniks, kuni loodus need loomulikult moel lagundab.

- 1.5. 08.02.2024 teavitas Warren Safety OÜ Transpordiametit, et riigiteel nr 11230 Harju-Risti - Riguldi – Võntküla km 34,35-34,46 piirkonnas on ladustatud tee kõrvale, osaliselt riigimaale, ebaseaduslikult st loata metsamaterjal. Materjal on ladustatud vastu riigitee kraavi nõlva välimist äärt, osaliselt riigimaale, ligikaudu 4,5 m kaugusele riigitee sõiduraja servast. Kõnealune metsamaterjali ladustamine on reaajas nähtav ka Transpordiametile kuuluvast Nõva1 teekaamerast.
- 1.6. Metsamaterjal on ladustatud vahetult tee kõrvale, osaliselt riigimaale ning riigitee kraavi servale. Materjal on tähistamata, piirab riigiteel liiklejale külgnähtavust ning võib põhjustada liiklusohu sõiduki teelt väljakaldumise korral ning ladustatud materjalist põhjustatud ebapiisava külgnähtavuse tõttu. Samuti takistab riigitee kõrvale ladustatud raiamaterjal suvisel ajal riigitee kraavide ja riigimaa hooldust ning riigile kuuluva transpordimaa niitmist.

2. Õiguslikud põhjendused

- 2.1. Riigitee nr 11230 Harju-Risti – Riguldi – Võntküla tee on avalikult kasutatav tee, kus teeomaniku ülesandeid täidab Transpordiamet (EhS § 92 lg 6). EhS § 97 lg 1, 2 tuleneb, et teed peavad vastama nõuetele, tagatud peavad olema tingimused ohutuks liiklemiseks ja tee peab vastama tee seisundinõuetele (edaspidi TSN). Metsamaterjalid on eelpool nimetatud kohta ladustatud teelõigu äärde, milline asub liiklusemärgi 144 „Ohtlikud kurvid“ mõjupiirkonnas. Metsamaterjalide ladustamisega on ohumärgi mõjupiirkonnas suurendatud ohtu, sest piirab liiklejate külgnähtavust. Seega ei ole antud teelõigu äärde mõeldav metsamaterjalide ladustamine ning Transpordiamet teeomanikuna ei saa sellesse asukohta sellisel kujul metsamaterjali ladustamist ka tagantjärele lubada.
- 2.2. EhS § 70 lõike 1 kohaselt on ehitise kaitsevöönd ehitisealune ning seda ümbritsev maa-ala, mille ulatuses on kinnisasja omanikul kohustus taluda võõrast ehitist ning mille piires on kinnisasja kasutamine ja sellel tegutsemine piiratud ohutuse ning ehitise toimivuse tagamiseks.
- 2.3. EhS § 70 lõige 2 sätestab ehitise (sh tee) kaitsevööndi üldised piirangud. EhS § 70 lõikest 2 tuleneb, et ehitise kaitsevööndis on keelatud tegevused, millised ohustavad ehitist, selle korrakohast kasutamist, takistavad ehitise hooldamist ja muud seaduses sätestatud tegevused.
- 2.4. Kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul, kui see ei vähenda ehitise ohutust (EhS § 70 lõige 3). Transpordiamet või Transpordiameti teehoolde lepingupartner ei ole andnud luba sellesse asukohta riigiteel nr 11230 Harju-Risti – Riguldi – Võntküla tee km 34,35-34,46, teest vasakul, tee kõrvale ehitise ehk tee kaitsevööndisse metsamaterjali ladustamiseks. Sellist luba ei saaks sellesse asukohta sellisel kujul ja viisil metsamaterjali ladustamiseks ka väljastada, kuna tegu on piiratud nähtavusega teelõiguga ning ladustamise kinnistule on ligipääs tagatud juba läbi olemasoleva mahasõidu (ristumiskoha).
- 2.5. EhS § 71 lõike 1 kohaselt on avalikult kasutatava tee kaitsevöönd teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnamõjusid ja inimestele ohtlikke mõjusid. Teel on kaitsevöönd, kui tee on avalikult kasutatav. Riigitee nr 11230 Harju-Risti – Riguldi – Võntküla tee km 34,35-34,46

on avalikult kasutatav tee.

- 2.6. ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu poolt nimetatud maantee (edaspidi Euroopa teedevõrgu maantee) kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 50 meetrit. Ülejäänud maanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Riigitee nr 11230 Harju-Risti – Riguldi – Võntküla tee km 34,35-34,46 kaitsevööndi laius on 30 m ning riigile kuuluva riigitee aluse transpordimaa laius on 6,5 m mõõdetuna riigitee välimise sõiduraja servast.
- 2.7. Kuigi riigitee nr 11230 Harju-Risti – Riguldi – Võntküla tee km 34,35-34,46 tee kaitsevööndi laius on 30 m, võib Transpordiameti hinnangul käesoleval juhul ladustada metsamaterjali ümber riigitee kõrvale kui tee ja ladustatava metsamaterjali vahel on tagatud vähim vaba vahemaa 20 m. Transpordiameti hinnangul on 20 m piisav vahemaa tee ja ladustatud metsamaterjali vahel selleks, et oleks tagatud riigitee ehk ehitise püsivus ning ei oleks takistatud riigitee hooldamine, oleks minimeeritud ladustamise negatiivsed mõjud sh ladustamise-, laadimise- ja hakkimistöodel lenduv praht ei risustaks riigiteed ja riigimaad ning on tagatud liiklusohutus ning juhtidele piisav külgnähtavus teelt.
- 2.8. Olevas ladustatud asukohas metsamaterjalide laadimistööde teostamise (sh puiduhakke valmistamise) korral paiknevad suured sõidukid ja inimesed teel, millised takistavad kurvilisel teelõigul liiklemist ning sunnivad liiklejaid tegema ohtu suurendavaid manöövreid st ettekavatsetuid möödasõite. Nimetatuid ohte ei ole võimalik maandada ajutiste liiklusmärkide paigaldamise teel. Järelikult metsamaterjalide laadimistöödega suureneb teelõigul liiklusohut ja Transpordiamet ei saa teeomanikuga täita oma kohustust tagada ohutu liiklemine st EhS § 70 lg 2 p 1 korrakohast kasutamist.
- 2.9. Liiklusseaduse (edaspidi LS) § 7² lg 3 kohaselt või teed liiklusväliseks otstarbeks kasutada üksnes teeomaniku kirjalikul loal ja tema kehtestatud tingimustel. Antud juhul sellist luba enne metsamaterjalide omavolilist ladustamist ei väljastatud ja osaliselt on metsmaterjalid ladustatud riigitee nr 11230 katastriüksusele ehk riigile kuuluvale transpordimaale. Nimetatud tegevusega on OÜ Pajaka Puit rikkunud EhS § 70 lg 2 p 6. Samal kinnistul on olemas juba juurdepääsute, mille kaudu on võimalused ohutuks (mitte riigiteel liiklejate ohtu suurendavaks) metsamaterjalide ladustamiseks ja laadimistöödeks. Seega tuleb nõuda juba loata riigitee äärde ladustatud metsamaterjalide teisaldamist asukohta, kus selle ladustamine kui ka edasised tegevused ei seaks ohtu liiklejate vara elu ega keskkonda.
- 2.10. Hakkepuidu valmistamisel teel kaasneb negatiivne mõju: inimesed ja sõidukid teel suurendab ohtu, halveneb lenduva hakke tõttu nähtavus, risustatakse teekatet ja teeäärseid kraave, tõstuki käppadega võidakse kahjustada teed. Seda ei ole võimalik välistada ka käpaaluste kasutamisega. Antud teelõigul puudub lai tugipeenar ja seega on tee kahjustamine väga tõenäoline. LS § 7² lg 1 kohaselt on keelatud teed kahjustada ja risustada. EhS § 70 lg 2 p 1 kohaselt on ehitise kaitsevööndis keelatud tegevused, millised ohustavad ehitist (antud juhul riigiteed). Seega on teeomanik ja teeomaniku lepingupartner ehk teehooldaja hinnanud, et antud kohas ei tohiks liiklusvälist tegevust st metsamaterjali laadimist teha. Samuti võib (sh ajutisi) liiklusmärke tee äärde paigaldada üksnes teeomaniku nõusolekul (LS § 6 lg 4, 5) ja nende omavolilise paigaldamisega pannakse toime LS § 261⁴ järgi kvalifitseeritav väärtegu. Kuna metsamaterjalid on juba ilma loata ladustatud ja loata liiklusväline tegevus on tee pealt juba tehtud (rikkumine on aset leidnud ja oht on realiseerunud), siis tuleb nõuda edasiste rikkumiste toimepanemistest hoidumist.

- 2.11. Ehitusseadustiku § 130 lg 6 p 1 järgi teostab Transpordiamet riiklikku järelevalvet avalikult kasutatava tee ehitamise, kohalike teede seisundinõuete ja riigiteede kaitsevööndi, kasutamise ja kaitsenõuete täitmise ning tee-ehitamisega seotud ettevõtjate ning pädevale isikule esitatud nõuete täitmise üle.
- 2.12. Riigitee omavolilise kasutamisega kaasneb otsene oht inimese elule, varale ja ümbritsevale keskkonnale. Korrakaitseaduse KorS § 28 lõike 1 kohaselt on ohu või korrarikkumise korral pädeval korrakaitseorganil õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul. Käesoleval juhul on ettekirjutuse koostamine metsamaterjali ladustajale ehk OÜ Pajaka Puit vajalik, otstarbekas ja mõõdukas kuna puudub mõni teine sama tõhus, vähem riivavam meede eesmärgi saavutamiseks.
- 2.13. Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 40 lg 1 kohaselt peab võimaldama menetlusosalisel esitada enne haldusakti (ettekirjutuse) koostamist vastuväiteid ja omapoolset arvamust. HMS § 40 lg 3 p 1, 4 tuleneb, et haldusmenetlust võib läbi viia menetlusosalise arvamust ja vastuväiteid ära kuulamata kui viivitusest tuleneva kahju ärahoidmiseks või avalike huvide kaitseks on vaja viivitamatult tegutseda või selle ärakuulamisega kaasnev ajakulu ei võimalda saavutada haldusakti eesmärki. Avalikult kasutatava teed kasutatakse avalikes huvides. Omavolilise tegevusega on OÜ Pajaka Puit juba tekitanud püsiva liiklusohu ja menetlusosalisele arvamuse avaldamise võimaldamisega kaasneks jätkuvalt kahju tekkimise oht isiku elule, varale ja keskkonnale (võimaliku liiklusõnnetuse näol). Loa menetluse raames on OÜ Pajaka Puit tutvunud nõuetege, teadlik oma rikkumisest ja saanud avaldada seisukohta. Antud juhul tuleb nõuda koheselt omavoliliselt riigitee äärde ladustatud metsamaterjalide teisaldamist ja edasiste rikkumiste toimepanemisest (sh ohu suurendamisest) hoidumist. Ärakuulamisest tingitud viivitus ei võimaldaks saavutada menetluse ega ettekirjutuse eesmärki. Seega on antud juhul asjakohane koostada ettekirjutus OÜ Pajaka Puit arvamusega.
- 2.14. EhS § 133 alusel võib korrakaitseorgan rakendada juriidilisele isikule sunniraha ülemmäärana 450 000 eurot. Arvestades rikkumisega kaasnevat ohtu ja selle kõrvaldamisega kaasnevate tööde mahtu, on käesoleva ettekirjutuse hoiatusega määratud sunniraha suurus, s.o 4500 ning 3500 eurot, proportsionaalne.
- 2.15. Ettekirjutuse täitmise tähtaja määramisel arvestati, et rikkumise võimalus püsib kuni metsamaterjalid asuvad riigitee nr 11230 kõrval ja tee kaitsevööndis. Metsamaterjalide teisaldamise tähtaja määramise aluseks võeti aeg, milline oleks mõistlik aeg arvestades ladustatud metsamaterjalide kogust ja kaugust uue võimaliku asukoha suhtes. Seega on ettekirjutusega määratud täitmise tähtajad põhjendatud, proportsionaalsed ja vajalik eesmärgi saavutamiseks.
- 2.16. Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja õiguslikke põhjendusi, leiab Transpordiamet, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti.

Ettekirjutuse koostanud ametnik

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaimar Kukk

järelevalvespetsialist

järelevalve osakond

Kaimar Kukk

53328883, Kaimar.Kukk@transpordiamet.ee